

Рівень	Бал	За когнітивними процесами	За навчальною діяльністю	За рівнем самостійності	За рівнем комунікації та взаємодії	За частотою виявлення вмінь
Початковий	1	сприймає інформацію про основні поняття підприємництва та фінансової грамотності (потреби, гроші, бюджет, доходи і витрати, заощадження, ризик тощо) за зразком; потребує допомоги вчителя для розуміння матеріалу; намагається відповідати на прості запитання за змістом уроку, допускаючи суттєві змістові помилки	виконує частину навчальних дій / простих завдань за наданим зразком (заповнює таблицю, обирає правильний варіант, розв'язує прості приклади за зразком тощо)	долучається до індивідуальної або групової навчальної діяльності лише за участі вчителя; потребує постійного зовнішнього контролю та підтримки	уникає комунікації, реагує на звернення лише за зовнішнього спонукання; не виявляє інтересу до обговорення фінансових ситуацій, не реагує на думки інших	виявляє вміння в окремих випадках: знаходить об'єкт або інформацію на карті, у схемі, таблиці за зразком; виконує прості практичні завдання за інструкцією
	2	розпізнає та пояснює основні поняття підприємництва та фінансової грамотності за допомогою вчителя або з підручника; може навести приклади з життя; відповідає на прості запитання за змістом уроку, припускаючись змістових і логічних неточностей	виконує навчальні дії / прості завдання за наданим зразком (позначає на схемі, заповнює таблицями, виконує розрахунки за зразком, заповнює пропуски в тексті тощо)	долучається до індивідуальної або групової навчальної діяльності лише за участі вчителя; потребує постійного зовнішнього контролю та коригування	уникає комунікації, реагує на звернення лише за зовнішнього спонукання; не виявляє інтересу до обговорення фінансових ситуацій, не реагує на думки інших	виявляє вміння в окремих випадках: знаходить об'єкт або інформацію на схемі, у таблиці, працює з умовними позначеннями, виконує прості практичні завдання за інструкцією
	3	відтворює за зразком частину інформації про фінансові процеси та явища; наводить приклади доходів і витрат, способів заощадження та планування бюджету; відповідає на запитання за змістом уроку, спираючись на опорні слова, схеми та таблиці	виконує навчальні дії / прості завдання за наданим зразком (скласти план доходів і витрат, заповнити таблицю, розв'язати задачу на кілька дій, створити просту презентацію тощо)	долучається до індивідуальної або групової навчальної діяльності; потребує періодичного зовнішнього контролю та нагадування	уникає комунікації, реагує на звернення лише за зовнішнього спонукання; не виявляє інтересу до обговорення фінансових ситуацій, не реагує на думки інших	виявляє вміння в окремих випадках: знаходить об'єкти або інформацію на схемі, у таблиці, діаграмі; виконує практичні завдання за інструкцією

Середній	4	відтворює основну інформацію про підприємництво та фінансову грамотність, отриману від педагогічного працівника або із запропонованих джерел; знаходить в отриманій інформації відповіді на прості запитання про гроші, доходи, витрати, бюджет та заощадження	виконує типові репродуктивні завдання за зразком / запропонованим алгоритмом (визначає доходи й витрати, заповнює просту таблицю, виконує нескладні розрахунки за зразком)	долучається до індивідуальної або групової навчальної діяльності з допомогою педагогічного працівника; виконує частину завдання під час роботи в групі з допомогою інших учасників групи	виявляє вміння комунікувати за ініціативою інших; реагує на звернення не завжди по суті; взаємодіє з групою формально під час обговорення фінансових та підприємницьких ситуацій	виявляє вміння епізодично
	5	застосовує інформацію про фінансові та підприємницькі явища, отриману від педагогічного працівника або із запропонованих джерел; формулює за змістом отриманої інформації окремі запитання; пояснює прості економічні ситуації	виконує репродуктивні завдання за зразком / запропонованим алгоритмом (складає простий бюджет, розподіляє доходи й витрати, виконує розрахунки, працює з таблицями та діаграмами)	долучається до індивідуальної або групової навчальної діяльності з допомогою педагогічного працівника; виконує спільне завдання в групі з частковою допомогою інших учасників групи	підтримує діалог, ініційований іншими; взаємодіє з групою пасивно; бере участь в обговоренні фінансових та підприємницьких рішень	виявляє вміння епізодично
	6	застосовує інформацію про підприємництво та фінанси, отриману з різних джерел; формулює уточнювальні запитання, пояснює взаємозв'язки між доходами, витратами, заощадженнями, ризиками та фінансовими рішеннями	виконує частково-пошукові завдання за зразком / запропонованим алгоритмом (аналізує бюджет, порівнює фінансові пропозиції, визначає наслідки рішень, добирає варіанти розв'язання практичних ситуацій)	долучається до індивідуальної або групової навчальної діяльності під керівництвом педагогічного працівника; виконує спільне завдання в групі відповідно до визначених обов'язків, за потреби звертається по допомогу до інших учасників групи	підтримує діалог, ініційований іншими; виявляє готовність до взаємодії, проте не завжди діє активно під час обговорення фінансових та підприємницьких ситуацій	виявляє вміння епізодично

Достатній	7	знаходить у запропонованих джерелах потрібну інформацію про економічні явища та фінансові інструменти; перетворює отриману інформацію в інший формат (таблиці, схеми, презентації) за змістом та коректно використовує її	виконує окремі дослідницькі завдання за встановленим алгоритмом; розпізнає стандартні економічні проблеми; пропонує способи їх вирішення	долучається до індивідуальної або групової навчальної діяльності з опорою на допомогу вчителя; виконує завдання під час роботи в групі з частковою допомогою вчителя	долучається до комунікації переважно з ініціативи інших; виявляє готовність до взаємодії, проте не завжди проявляє активність у групових фінансових обговореннях	виявляє вміння постійно в типових ситуаціях
	8	зіставляє й порівнює фінансову інформацію, визначає переваги та ризики економічних рішень; перетворює інформацію з різних джерел у таблиці, графіки, інфографіку та інші формати	виконує типові дослідницькі завдання; вирішує економічні проблеми в знайомих ситуаціях з поміркою допомогою; запропонованим алгоритмом розв'язує їх відомими способами	долучається до індивідуальної або групової навчальної діяльності з опорою на часткову допомогу педагогічного працівника; активно співпрацює з іншими учасниками групи; виконує навчальні завдання, визначає свої завдання в групі	долучається до комунікації за потреби; ініціює обмін інформацією та ідеями; успішно пояснює свою позицію; бере участь у пошуку спільних рішень	виявляє вміння постійно в типових ситуаціях
	9	аналізує інформацію про фінансові та підприємницькі процеси з різних джерел; узагальнює, систематизує та робить обґрунтовані висновки; самостійно пропонує ефективні економічні рішення та обґрунтовує їх доцільність	виконує частково-пошукові завдання за зразком / запропонованим алгоритмом (аналізує бюджет, порівнює фінансові пропозиції, визначає наслідки рішень, добирає варіанти розв'язання проблемних ситуацій)	долучається до індивідуальної або групової навчальної діяльності з опорою виключно на власні сили; активно співпрацює з іншими учасниками групи; виконує типові й нетипові завдання	долучається до комунікації та може ініціювати її; аналізує позиції інших осіб, розвиває ідеї, запропоновані іншими; порівнює власні думки з думками інших; наводить аргументовані приклади	виявляє вміння постійно в типових ситуаціях

Високий	10	узагальнює інформацію з різних джерел про підприємництво та фінансові інструменти; формулює комплексні запитання; критично оцінює економічні явища; бачить взаємозв'язки між фінансовими процесами та практичною діяльністю бізнесу	виконує дослідницькі та творчі завдання підвищеної складності; використовує різноманітні джерела інформації; обґрунтовує та пропонує інноваційні способи розв'язання проблемних ситуацій у сфері фінансів та підприємництва	долучається до організації роботи групи; активно співпрацює з іншими учасниками; досягає навчальних цілей; аналізує власні та спільні результати діяльності; пропонує шляхи вдосконалення навчальних цілей	ініціює комунікацію; чітко та аргументовано висловлює свою думку; пропонує нові ідеї; обстоює їх у дискусії; наводить переконливі аргументи та приклади	виявляє вміння постійно в типових і нетипових ситуаціях
	11	оцінює інформацію з різних джерел за заданими критеріями; порівнює фінансові рішення; аналізує ризики та можливості; робить висновки щодо ефективності бізнес-ідей та фінансових стратегій	виконує типові дослідницькі завдання; вирішує економічні проблеми в знайомих ситуаціях з помірною допомогою; запропонованим алгоритмом розв'язує їх відомими способами	планує та організовує співпрацю в групі для досягнення результату; конструктивно взаємодіє; аналізує та обґрунтовує власні навчальні дії; оцінює ефективність досягнення навчальних цілей	активно ініціює та підтримує діалог; аргументовано оцінює позиції інших; висловлює власну позицію з опорою на факти та приклади; розвиває ідеї однокласників у процесі спільної роботи	виявляє вміння постійно в типових і нетипових ситуаціях
	12	оцінює та критично аналізує інформацію з різних джерел; виявляє нестандартні підходи до вирішення фінансових проблем; формулює глибокі висновки та прогнозує наслідки рішень у сфері підприємництва	виконує дослідницькі та творчі завдання високого рівня складності; пропонує оригінальні способи розв'язання фінансових і підприємницьких проблем; обґрунтовує вибір стратегії та прогнозує наслідки рішень	усвідомлено діє в нестандартних ситуаціях; самостійно планує подальші кроки; прогнозує результати та ризики; оцінює власний внесок у групову роботу; організовує ефективну співпрацю для досягнення очікуваного результату	виступає посередником у комунікації; об'єктивно оцінює позиції інших; формулює власну лінію міркування; аргументовано обґрунтовує; сприяє взаємодії та досягненню спільної мети; надає чіткий зворотний зв'язок	виявляє вміння системно в типових і нетипових ситуаціях